

Jaarverslag Faculteitsraad FdA 2019-2020

Door: Tymon de Haas en Kiki Koppers

Versie: 3.0

Datum: September 2020

English Summary

This report provides an overview of the main activities and dossiers the Faculty Council of the Faculty of Archaeology has been occupied with during the Academic Year 2019/2020. This year was an (exceptionally) dynamic one, in which many changes have been initiated, both within the Faculty Council and the Faculty.

The Faculty Council has throughout the year tried to ‘professionalise’ their activities, in order to improve the transparency, visibility, efficiency and effectiveness of the *medezeggenschap*. To this end, for the first time we divided portfolios over different council members, we have established our formal rules of operation (Reglement van Orde) and have developed a communication plan in order to increase contact with our constituency. In addition, the Council stressed throughout its meetings with the Faculty Board the need to improve the way in which the Council is consulted in the preparation of various policies – most importantly by the timely provisioning of policy documents.

2019/2020 was also a year in which several new and important policies in relation to the teaching, research and the faculty community were developed and in part, implemented by the Faculty Board. Content-wise, the Council supported most of these new policies, and has tried to provide constructive input. The communication about such policies with the faculty community remains a point of attention.

Obviously, the functioning of our Faculty was profoundly affected by the Corona-crisis, which led to drastic measures and interfered with the operations of the Council as well. After a first phase of crisis management, the regular ways of communication between Faculty Board and Faculty Council were resumed (via MS Teams), and complemented by weekly informal discussions between the Dean and Council Members about on-going issues – a very welcome and useful complement to our regular, formal meetings with the Board.

The developments briefly highlighted here are discussed in more detail in the annual report.

Inleiding

Dit jaarverslag geeft een overzicht van de voornaamste werkzaamheden en dossiers waarmee de Faculteitsraad van de Faculteit der Archeologie zich heeft bezig gehouden in het academisch jaar 2019/2020. Dit academisch jaar was een dynamisch jaar, waarin veel veranderingen zijn ingezet binnen zowel FR als Faculteit.

De FR zelf heeft gedurende het afgelopen jaar getracht haar werkzaamheden verder te 'professionaliseren', met als doel haar functioneren transparanter, zichtbaarder en efficiënter te maken en daarmee in termen van medezeggenschap effectiever te worden. Hiertoe zijn we onder meer overgegaan tot een formele verdeling van portefeuilles, is een Reglement van Orde voor de Raad vastgesteld, en is een communicatieplan in gang gezet om het contact met de achterban te verbeteren. Daarnaast heeft de raad in haar vergaderingen met het FB benadrukt dat de rol van de FR in besluitvormingsprocessen te verbeteren is door de tijdige aanlevering van stukken en een beter formalisering van van instemmings- en adviesbesluiten. Daarnaast was het jaar 2019/2020 een periode waarin het FB een aantal belangrijke plannen ten aanzien van onderwijs, onderzoek en het functioneren van de facultaire gemeenschap heeft ontwikkeld en (deels) geïmplementeerd. Inhoudelijk kon de Raad zich vaak vinden in deze plannen, en heeft ze getracht constructief mee te denken. De communicatie van dergelijke plannen met de Facultaire gemeenschap blijft een aandachtspunt.

Uiteraard werd het functioneren van Faculteit en Raad sterk beïnvloed door de Coronacrisis, die in de tweede helft van het jaar tot uitzonderlijke maatregelen leidde en die ook zijn weerslag had op het opereren van de FR. Na een eerste fase van crisismanagement is het overleg tussen FB en FR versterkt middels regulier, informeel overleg via MS Teams - een welkome en nuttige aanvulling op de reguliere formele overlegvergaderingen.

De hierboven in het kort geschetste ontwikkelingen zullen hierna nader worden toegelicht.

Bezetting

De FR Archeologie bestaat uit zes leden, drie verkozen vanuit het personeel en drie vanuit de studentengemeenschap. Voorafgaand aan het verslagjaar waren er verkiezingen voor zowel de personeels- als de studentengeleding. De samenstelling van de FR was als volgt:

Naam	Geleding	Functie en/of portefeuille
Tymon de Haas	Personeel	voorzitter, algemene zaken en financiën
Erik Kroon	Personeel	onderzoek en communicatie
Eric Dullaart	Personeel	HR, bedrijfsvoering en financiën
Jan Dekker	Studenten	vice-voorzitter / MA onderwijs
Kiki Koppers	Studenten	secretaris, BA onderwijs

Joris Geboers	Studenten	BA onderwijs

Overzicht van vergaderingen, besluiten en adviezen

De Faculteitsraad voert haar taken uit middels drie soorten bijeenkomsten: formele bijeenkomsten met het bestuur (de *overlegvergadering*), formele interne bijeenkomsten ter voorbereiding van overlegvergaderingen (de *voorvergadering*), en informele bijeenkomsten. Waar de eerste twee vormen van vergadering genotuleerd worden en kunnen resulteren in adviezen en instemmingsbesluiten, zijn de informele bijeenkomsten uitsluitend bedoeld voor het inwinnen en uitwisselen van informatie. Naast intern overleg kunnen dit ook bijeenkomsten zijn met de achterban of studenten en staf die vanuit hun rol binnen de faculteit informatie verschaffen aan de FR of informeel advies inwinnen bij de FR. Daarnaast is tijdens de Corona-crisis aan dit type overleg een wekelijkse bijpraatsessie tussen FR en decaan toegevoegd.

De faculteitsraad heeft in de zittingsperiode tien keer vergaderd met het faculteitsbestuur. Vanaf maart 2020 vonden deze vergaderingen plaats via MS Teams. De openbare notulen van deze vergaderingen zijn te raadplegen via:

<https://www.organisatiegids.universiteitleiden.nl/faculteiten-en-instituten/archeologie/faculteitsraad/verslagen>

Daarnaast heeft de faculteitsraad dertien voorvergaderingen gehouden. Openbare verslagen van deze bijeenkomsten zijn te raadplegen via:

<https://www.organisatiegids.universiteitleiden.nl/faculteiten-en-instituten/archeologie/faculteitsraad/verslagen-interne-vergadering>

De faculteitsraad heeft het afgelopen jaar formele instemming verleend aan de volgende stukken en besluiten:

- inschrijving opleidingen 2020/2021 en 2021/2022 in Leids Register
- OER 2020/2021 met bijlagen
- facultaire begroting 2021
- facultair strategisch plan 2021-2025
- besteding kwaliteitsgelden

Daarnaast heeft de FR adviezen verleend op vele grotere en kleinere dossiers; de belangrijkste van deze zijn het nieuwe Leerstoelplan en Faculteitsreglement, de knelpunten in het veldonderwijs (BA1 fieldschool). Dit gebeurde veelal middels een mondelinge toelichting tijdens overlegvergaderingen. Daarnaast heeft de FR, vaak in samenspraak met de OLC, formele adviezen aan het bestuur gegeven middels Memo's. Deze memo's hadden betrekking op de herinrichting van het MA programma en de rol van de Sciences daarin, de besteding van de kwaliteitsgelden en de eerder genoemde knelpunten in het veldwerkonderwijs. Alle instemmingsbesluiten en memo's zijn te raadplegen via:

Professionalisering FR en samenwerking FB

Een eerste prioriteit in de werkzaamheden van de raad lag in het verslagjaar in de professionalisering en stroomlijning van haar opereren. Tot op heden voldeden deze werkzaamheden niet aan de in de WHW neergelegde voorschriften, waarmee de kwaliteit van de medezeggenschap niet goed gegarandeerd kon worden. Zo beschikte de FR nog niet over een Reglement van Orde, waren de werkzaamheden binnen de raad niet formeel verdeeld en ontbrak ook een heldere vergadercyclus. Daarnaast waren zowel FR als FB zich voorheen onvoldoende bewust van de juiste procedures voor de tijdige aanlevering van stukken voor vergaderingen en de wettelijke termijn die de FR heeft voor het verlenen van advies of instemming (6 weken na toelichting door het bestuur). Tot slot behoefde ook het contact met de achterban verbetering, enerzijds om meer en betere input op te halen, anderzijds om onze werkzaamheden zichtbaarder te maken.

Om deze aandachtspunten aan te pakken heeft de Raad de volgende initiatieven ontplooid:

- 1) Tijdens de eerste voorvergadering is een portefeuillevdeling gemaakt. Portefeuillehouders vergaren informatie en voeren primair het woord tijdens vergaderingen op hun portefeuille.
- 2) Leden hebben de FR onder de aandacht gebracht van de gemeenschap tijdens Department meetings en de introductie van nieuwe studenten.
- 3) Conform wettelijke vereisten hebben namens de Raad Erik Kroon en Jan Dekker een Reglement van Orde (RvO) opgesteld. Na diverse interne en externe consultatierondes is dit RvO formeel vastgesteld.
- 4) Om de transparantie van de medezeggenschap te borgen is de raad ertoe over overgegaan de notulen van haar voorvergaderingen te publiceren (<https://www.organisatiegids.universiteitleiden.nl/faculteiten-en-instituten/archeologie/faculteitsraad/verslagen-interne-vergadering>)
- 5) Conform wettelijke vereisten om de transparantie van de medezeggenschap borgen is de raad ertoe over overgegaan dit jaarverslag op te stellen en te publiceren
- 6) De Raad werkt aan een communicatieplan om de communicatie met haar achterban structureel te verbeteren
- 7) De raad benadrukt legt in haar overleg met het bestuur nut en noodzaak van tijdige aanlevering van stukken. Als de raad stukken tijdig heeft kan ze zich grondig laten informeren, een beter gefundeerde opinie vormen en aldus haar adviserende rol beter uitvoeren.
- 8) De raad heeft regelmatig contact met leden van de UR ('buddy' en voorzitter) en andere Faculteitsraden om ervaringen uit te wisselen

Tevens heeft de raad het initiatief genomen om voor komend academisch jaar in overleg met FB, onderwijsbureau en OLC tot een gestroomlijnde jaarplanning en vergadercyclus te komen.

Onderwijs

Met betrekking tot het onderwijs heeft de FR zich bezig gehouden met jaarlijks terugkerende dossiers als de OERen en Onderwijsjaarverslagen. Daarnaast heeft de raad een aantal knelpunten in het onderwijs bij het FB onder de aandacht gebracht. Hieronder lichten we een aantal belangrijke dossiers nader toe.

Kwaliteitsafspraken

Op basis van diverse stukken bestond er onduidelijkheid over de exacte besteding van de Kwaliteitsgelden in 2019. Deze middelen zijn bedoeld voor de structurele verbetering van de kwaliteit van het onderwijs, en de FR had haar twijfels over de doelmatigheid van de besteding. De Raad heeft het FB dan ook verzocht een evaluatie van de besteding te maken en indien nodig een herijking uit te voeren voor de besteding voor 2020/2021. Dit proces is nog niet afgerond.

OERen

Vorig jaar had de FR reeds vastgesteld dat de procedures omtrent de tijdige aanlevering en vaststelling van het OER (en andere jaarlijks terugkerende processen) structureel niet op orde is. Hoewel het FB en onderwijsbureau werken aan verbetering, zijn de OERen wederom veel te laat tot stand gekomen (pas op de dag voor het OER in werking mest treden werd het in complete vorm voorgelegd). Mede op initiatief van de raad vindt in september 2020 overleg plaats om deze procedures structureel te verbeteren.

MA programma

Nadat het BA programma vorig jaar op de schop is gegaan is inmiddels ook het MA programma structureel aangepast. In verband hiermee heeft de FR het bestuur gevraagd aandacht te besteden aan de zorgen die vooral binnen de Sciences leven over de beperkte mate van verdieping die in dit nieuwe programma kan worden geboden. Mede naar aanleiding hiervan zijn (beperkte) wijzigingen in het programma aangebracht.

Daarnaast heeft de Raad een ander terugkerend probleem onder de aandacht gebracht: net als vorig jaar zijn er nadat het programma formeel was vastgesteld (bijlagen bij OER) wijzigingen aangebracht in het MA programma. Het niet communiceren van deze wijzigingen naar medezeggenschap en studenten is problematisch. Naar aanleiding hiervan heeft het onderwijsbureau met opleidingsdirecteur en FR in overleg gezocht naar een structurele oplossing.

Knelpunten in onderwijsbemensing

De FR heeft herhaaldelijk haar zorgen uitgesproken over een aantal knelpunten in de stafbezetting van het BA-onderwijs, met name waar het de fieldschool en vervanging van zieke docenten betreft. Het afgelopen jaar ingevoerde parametermodel en plannen voor structurele versterking van de staf gaan dit probleem hopelijk structureel oplossen.

Onderzoek

Het afgelopen jaar heeft het Faculteitsbestuur, mede aan de hand van een rapport van de facultaire Wetenschapscommissie een strategische visie op het onderzoek aan de FdA geformuleerd. Dit proces ging gepaard met de nodige debatten en discussies tussen personeel en bestuur. Inmiddels heeft de FR adviezen uitgebracht aan de hand van twee stukken.

Facultair Strategisch plan

het FB heeft haar visie op onderwijs, onderzoek en organisatie samenhangend verwoord in het strategisch plan 2020-2025. Na diverse consultatierondes heeft de raad ingestemd met dit plan, met de opmerking dat het plan volgens het faculteitsreglement essentiële paragrafen over personeelsbeleid en financiën mist. Op aandringen van de FR zal het FB dergelijke stukken apart uitwerken.

Leerstoelplan

Het leerstoelplan vormt een eerste nadere uitwerking van de visie op toekomstig onderzoek en onderwijs. Mede naar aanleiding van signalen vanuit de achterban heeft de FR in haar adviezen aangedrongen op een betere verantwoording van voorgestelde keuzes in de opvolging van zittende hoogleraren en de instelling van nieuwe leerstoelen. Daarnaast heeft de FR geadviseerd transparanter te communiceren over de totstandkoming van het plan en de implementatie. Goedkeuring en implementatie van dit plan zullen in het jaar 2020/21 op de agenda komen.

Financiën en bestuur

Op het vlak van financiën en bestuur waren er het afgelopen jaar diverse uitdagingen voor onze Faculteit.

Financiën

Als kleine faculteit is de FdA financieel gezien kwetsbaar, en er leven dan ook binnen de facultaire gemeenschap zorgen over de duurzame financiële positie van de faculteit. Bij de bespreking van de jaarbegroting alsmede de opeenvolgende BFRs (financiële kwartaalrapportages) heeft de FR deze zorgen meermaals naar voren gebracht. Met de maatregelen die het FB op financieel vlak heeft genomen (bevriezing materiële budgetten) en in de planning heeft (verhoging aantal promoties) lijkt de continuïteit voldoende geborgd zolang de instroom van studenten op peil blijft. Tegelijkertijd zijn enkele forse onvoorziene tegenvallers aan het licht gekomen en de financiën blijven dan ook voor de FR een belangrijk aandachtspunt.

Bestuur

Gedurende het afgelopen jaar zijn ook binnen het FB wijzigingen opgetreden, met het onverwachte vertrek van de PH middelen en het aantrekken van een nieuwe, ad-interim PH. In dit proces heeft de FR het belang van continuïteit van beleid, vooral waar gaat om

structurele veranderingen in de financiën (zie hiervoor), personeelsbeleid en de structurering van de facultaire processen, benadrukt. Ook was de FR actief betrokken bij het opstellen van het profiel voor- en de werving van een nieuwe PH die eind 2020 de interim PH zal opvolgen. De FR is gehoord over de aanstelling van deze nieuwe PH. Daarnaast is de FR ook gehoord over de opvolging van de Student-assessor die per 1 september 2020 tot het bestuur zal toetreden.

Organisatie en cultuur

Het afgelopen jaar was de FR ook betrokken bij belangrijke ontwikkelingen in de facultaire organisatie en cultuur.

Processen en communicatie

Zoals hiervoor al enige malen is aangehaald, lopen veel kernprocessen binnen onze faculteit rommelig en traag, is op punten onduidelijk bij wie verantwoordelijkheden en taken berusten en welke personen en gremia op welk moment bij deze processen betrokken moeten worden. Dit geldt vooral voor processen rond het onderwijs (toewijzing colleges aan staf, communicatie over programmawijzigingen, vaststelling van de OERen), maar ook bijvoorbeeld waar het de taken en rollen van de DV's betreft.

In de uitvoering van haar taken binnen deze processen (advisering en/of instemming) probeert de FR zich flexibel op te stellen, maar blijft ze ook aandringen op structurele verbetering middels duidelijkere formulering van de verantwoordelijkheden, betere controle op de tijdspaden en vooral ook tijdige en betere communicatie tussen alle betrokkenen.

In dit licht heeft de FR het initiatief genomen om volgend jaar met FB, OLC, onderwijsbureau en DV's gezamenlijk te komen tot een goede jaarplanning. Daarnaast heeft de FR geadviseerd om in het nieuwe Faculteitsreglement (komend jaar vast te stellen) de rollen van onder meer DVs, onderzoeksleiders en onderzoeksgroepen nader te specificeren (in samenhang met eventuele wijzigingen in het financiële verdeelmodel).

Veilige werkomgeving

Uit de in 2018 afgenomen personeelsmonitor kwamen ernstige en structurele problemen naar voren in verband met sociale veiligheid, integriteit en ethiek. Dergelijke problemen werden bevestigd door het jaarverslag 2018/2019 van de facultaire vertrouwenspersoon. Het FB tracht een cultuuromslag teweeg te brengen om de problemen op te lossen, waarbij instrumenten als het parametersmodel en transparante gedragsrichtlijnen zeker helpen. Tegelijkertijd blijkt uit een tussentijdse personeelsmonitor (juli 2020) en het jaarverslag 2019/2020 van de vertrouwenspersoon dat er wel enige vooruitgang wordt geboekt, maar ook dat veel problemen voortduren. Dit blijft een belangrijk aandachtspunt voor de FR voor het komende jaar, waarbij meer transparantie en heldere communicatie tussen bestuur, gremia, leidinggevenden, staf en studenten hopelijk tot een verbeterde sociale veiligheid en gemeenschapszin leiden.

Implementatie parametersmodel

Het FB heeft in het vorige academische jaar een zogenaamd parametersmodel ontwikkeld, dat het takenpakket van personeel in diverse functies definieert en zo bijdraagt aan een transparante en faire verdeling van onderwijs, onderzoek en management-taken. De FR tracht bij de implementatie de vinger aan de pols te houden; inzage in de daadwerkelijke onderwijslastverdeling leert dat hier stappen gemaakt zijn maar een faire verdeling voortdurende aandacht behoeft.

Corona

Vanaf maart 2020 heeft de Corona-crisis een grote invloed gehad op het functioneren van de Faculteit: de facultaire faciliteiten waren opeens niet meer beschikbaar, maar ook veel onderzoek kwam stil te liggen omdat grenzen sloten en laboratoria niet meer toegankelijk waren. Om de continuïteit van het Onderwijs te garanderen moest in allerijl overgeschakeld worden op on-line teaching.

In eerste instantie (maart en begin april) was hierbij sprake van crisismanagement, waarbij de rol van de medezeggenschap beperkt werd. In de praktijk werd de FR (in de persoon van de voorzitter) betrokken bij een aantal van de crisisteam om zo de vinger aan de pols te houden. Na deze eerste fase is ervoor gekozen de normale overlegstructuur tussen FR en FB weer in te stellen - online vergaderingen via Teams vervingen hierbij de fysieke bijeenkomsten.

Daarnaast zijn, ter verbetering van de informatievoorziening, wekelijkse update-sessies tussen FR en decaan ingesteld waarin de FR werd bijgepraat over de meest actuele ontwikkelingen en de FR punten van zorg vanuit de gemeenschap kon inbrengen.

In deze fase heeft de FR diverse knelpunten namens haar achterban aan de orde gesteld. Eén belangrijk punt was de positie van PhDs en postdocs, die met hun tijdelijke contracten en afhankelijkheid van veldwerk en labs zwaar getroffen werden door de crisis en weinig zicht hadden op compensatie. Dit punt is via FB en UR ook centraal aangekaart en heeft uiteindelijk bijgedragen aan het instellen van een centrale compensatiepot, waaruit de meest schrijnende gevallen een verlenging van hun aanstelling gefinancierd krijgen. Daarnaast hebben we de problematiek rond het uitsluiten van stages en uitwisselingen tot februari 2021 aangekaart, waardoor (meer dan bij andere universiteiten) studenten beperkt worden in hun studie en vertraging op zullen lopen. Helaas heeft de FR hier geen veranderingen kunnen bewerkstelligen.

Conclusie

Ondanks de ingrijpende gevolgen die het Corona-virus ook voor de FdA had, kan de Faculteit en de FR met enige tevredenheid terugkijken op de ontwikkelingen die in 2019/2020 zijn ingezet; binnen de FR is veel energie gestoken in een verdere professionalisering van het eigen functioneren, wat de kwaliteit en invloed van de medezeggenschap (en daarmee het bestuur) hopelijk structureel zal verbeteren. Tegelijkertijd is de FR overwegend positief over de door het FB ingezette verbeteringen op het vlak van de facultaire cultuur en financiële positie; beide behoeven echter voortdurende aandacht en we zullen beide dossiers dan ook kritisch blijven volgen. Op het vlak van de stroomlijning van facultaire processen en de

communicatie over beleid en besluiten tussen FB en gemeenschap ziet de FR nog steeds een flinke uitdaging. Ze zal het komende jaar constructief meewerken aan verdere verbeteringen op dit vlak.